

День Української державності

Звернення до нації, до парламенту

Творення Української державності відбувалося впродовж тисячоліття.

Підтвердженням того є визнання міжнародною спільнотою Київської Русі ще 838 року.

Бертинські аннали (пам'ятка середньовіччя 830—882 рр.) повідомляють, що посольство русів від імені Руської держави 838 року уклало Торговельну угоду з Візантійською імперією. Тому на підставі цієї найдавнішої згадки у західноєвропейському документі однозначно стверджуємо про існування України-Руси вже 1180 років.

Наступним етапом, який доповнив і розвинув державність Київської Русі, було Галицько-Волинське князівство. Найбільшого розвитку воно досягло за часів князя Данила Романовича (1238—1264 рр.) і за рівнем економіки та культури увійшло до найпередовіших країн Європи. Її правителі, на чолі з Папою Римським, визнавали галицько-волинських князів Романовичів законними правонаступниками володарів Русі. Підтвердженням того є коронування князя Данила в листопаді 1253 року «світлішим королем всієї Русі».

У ті часи назва Україна ідентифікувалась, зокрема, і з Галичем. Наприклад, 1187 року Іпатіївський список повідомляє: князь Ростислав прибув «до України Галицької...».

Наступним етапом розвитку Української державності є перемога української Національної революції в середині XVII століття. Її результатом стало відродження Української держави, яку ми називаємо Гетьманщиною.

Відродження Української козацької держави, яке означилось формуванням правової системи, було закріплено у Зборівському договорі (серпень 1649 р.) з Річчю Посполитою і мало міжнародне визнання угодами з Туреччиною, Угорщиною, Австрією, Валахією, Молдовою.

У процесі утвердження Українська держава сформувала всі належні ознаки публічної влади: законодавчу, виконавчу і судову, закріпила власну етнічну територію свого народу, зорганізувала військо як гарант власного існування, податкову систему і налагодила постійні міжнародні зв'язки.

Важливою ознакою відродження Української держави було право, що розвинеться у першу європейську конституцію, схвалену за гетьманування Пилипа Орлика.

Важливий історичний період відновлення Української державності на початку XX століття. Цей час в історії України характеризується значною політичною, військовою та дипломатичною діяльністю українських національних сил, спрямованою на відродження самостійної держави на українських етнічних землях у 1917—1921 роках. Ці події привели до проголошення національної державності у формі Української Народної Республіки за Центральної Ради, Української держави за Павла Скоропадського. Усе це мало важливе значення для відновлення Україною незалежності у 1991 році, утвердження історичної єдності українських

земель, консолідації українського суспільства, зміцнення міжнародного авторитету України.

Під час становлення й розвитку Української державності протягом 1917—1918 років межі її території розширилися й охопили майже всі землі Наддніпрянської України, а з падінням Австро-Угорської імперії процес поширився на західноукраїнські землі, де була проголошена Західноукраїнська Народна Республіка. 22 січня 1919 року відбулася Злука західних і східних українських земель. У часи Української революції вдалося зібрати в межах Української держави майже всю українську етнографічну територію. Крім того, Українська революція 1917—1921 років докорінно змінила політичну ситуацію в Україні й вплинула на геополітичні зміни в Європі після Першої світової війни.

Наслідки Першої світової війни і вирішення Паризькою мирною конференцією територіальних питань у післявоєнній Європі, на жаль, обернулися не на користь України. Українцям довелося жити на території чотирьох держав — РРФСР, Польщі, Румунії, Чехословаччини, але ідея соборної України, безумовно, і надалі існувала.

Національне відродження в Україні активізувалося наприкінці XX століття. Його результатом стало ухвалення 16 липня 1990 року Верховною Радою Декларації про державний суверенітет України, в якій було проголошено верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади республіки у межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх відносинах. Найбільшою подією в історії сучасної України стало прийняття 24 серпня 1991 року Акта проголошення незалежності України, в якому були проголошені державна незалежність України і створення самостійної держави — України, та зазначено, що її територія є неподільною і недоторканою, на її територію поширилася чинність виключно Конституції та законів України. 1 грудня 1991 року Акт проголошення незалежності України був одностайно схвалений її народом на Всеукраїнському референдумі. Його підтримали понад 90 відсотків громадян держави. Почалася нова сторінка в історії України.

Означені етапи — то лише віхи понад тисячолітньої Української державності, яка має тяглість від Бертинських анналів 838 року до 24 серпня 1991 року.

Сучасна європейська держава Україна є єдиною спадкоємицею Київської княжої держави України-Руси уже впродовж понад 1180 років. Цей величезний пласт планетарної історії, який називається Українська держава, потребує фундаментального осмислення і глибокого наукового дослідження.

Очевидно, що форпостом, загальнодержавною платформою цієї роботи мав би виступити парламент. Вінцем його діяльності у цій царині — законодавче закріплення Дня Української державності.

Президент України
Леонід Кравчук

Президент України
Леонід Кучма

Президент України
Віктор Ющенко